

ΛΟΓΟΣ
ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ
ΤΟΥ ΑΙΙΔΙΜΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΑΛΑΤΑ
ΡΗΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΓΧΙΑΛΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(Ἀνατύψεις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»)



ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1896

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ





ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΟΥ ΛΟΙΔΙΜΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΓΑΛΑΤΑ

ΡΗΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»)



ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1896



ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ





ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

Γ Α Λ Α Τ Α

ΡΗΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

« Ἐτκόρπιτεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος »

(Ψαλμ. 111, 9).

* Ἀς μεταφέρωμεν σήμερον τὸν λόγον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τῆς συνήθους πρακτικῆς διδασκαλίας, ἃς ὑψώσωμεν αὐτὸν ἐπ' ὀλίγον, καὶ ἃς ἀναβιβάσωμεν, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν εἰς ἡμᾶς, εἰς τὴν περιωπὴν ἐκείνην, ἣτις ἀρμόζει εἰς τὴν μεγίστην καὶ καλλίστην τῶν ἀρετῶν, τὴν συγκεντροῦσαν εἰς ἑαυτὴν καὶ τελειοῦσαν πᾶσαν ἀρετὴν, ὅ τι εὐγενὲς καὶ τίμιον ἐν τῷ ἐπὶ γῆς ἀνθρωπίνῳ βίῳ δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ὁ αοίδιμος Στέφανος Ζαφειρόπουλος, οὗτινος τὴν ἀγήρω μνήμην ἐπικοσμοῦμεν σήμερον δι' εὐσεβοῦς καὶ εὐγνώμονος πράξεως, συγκαταλέ-



γεται μεταξύ τῶν πρώτων καὶ μεγίστων εὐεργε-
τῶν τοῦ ἡμετέρου Γένους, μεταξύ τῶν πρώτων καὶ
μεγίστων φιланθρωπῶν οὐ μόνον τοῦ ἡμετέρου Γέ-
νους, ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Ποία
λοιπὸν καταλληλοτέρα τιμὴ τῆς μνήμης αὐτοῦ
δύναται νὰ ὑπάρξῃ παρὰ τὸν δίκαιον ἔπαινον τῆς
ἐξόχου ἀρετῆς, τῆς φιλανθρωπίας, καὶ μάλιστα
καθ' ὅσον γνωστὴ τοῖς πᾶσιν εἶναι ἡ ὑπερβάλλου-
σα μετριοπροσύνη τοῦ ἀοιδίου ἀνδρός, ἀπαρεσκο-
μένου πάντοτε εἰς τὰς τιμὰς καὶ τὰς δόξας καὶ
αὐτὰς τὰς δικαίως αὐτῷ ἀπονεμομένας; Ἀντὶ παντὸς
ἄρα λόγου ἀρμοδιώτερος φαίνεται ὁ περὶ φιλαν-
θρωπίας, τοῦ κυριωτάτου ἐλατηρίου καὶ γόητρου
τοῦ ἀοιδίου ἀνδρός, ὅστις τοῦτον κατ' ἐξοχὴν
φέρει τὸν χαρακτῆρα, τὸν τοῦ φιλανθρώπου. Προ-
κειμένου δὲ περὶ τῆς σεπτοτάτης ταύτης τῶν ἀρε-
τῶν, φυσικῶς ὁ λόγος πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὑπὲρ τὸ
σύννηθες ἔδαφος· διότι οὐ μόνον ὁ ἀνθρώπινος,
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ θεῖος λόγος ἀπαιτεῖ ὕψος ἰδιό-
ζον καὶ πρέπον, ὅταν δι' αὐτοῦ συνιστᾶται ἢ ἐπαι-
νῇται μεγάλη τις καὶ ἔξοχος ἀρετή. Καὶ ἄλλως
δὲ εἶναι κατὰ πάντα καλὸν καὶ ὠφέλιμον νὰ κα-
τανοήσωμεν τὸ εὐγενέστατον τῶν ἐλατηρίων τοῦ
βίου τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνου Ζαφειροπούλου, τὸ
ἱερὸν ἐκεῖνο καὶ θεῖον τῆς φιλανθρωπίας γόητρον,
ὅφ' οὗ ἐκεῖνος καταθελγόμενος τοσαῦτα διέπραξεν
ἀγαθὰ, καὶ οὕτω κατέλιπε τοῖς ἐπιγινομένοις μνή-
μην ἄληστον καὶ ἀθάνατον. «Ἐσχόρπισεν, ἔδωκε

τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Ἡ φιланθρωπία ἀκριβῶς ἐξεταζομένη εἶναι ἀπόμοιρα θείας τελειότητος, ἀκτὶς τηλαυγῆς καὶ ἀπαστράπτουσα θείας μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνης ἀρετῆς, ἀρετῆς, ἥτις τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ρίζας αὐτῆς ἔχει εἰς τὴν θείαν τελειότητα. Ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκων τοὺς ἰδίους μαθητὰς τὴν ἐφικτὴν τῷ ἀνθρώπῳ τελειότητα συνίστα πάντοτε τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν ἔμπρακτον δῆλα δὴ τοῦ πλησίον ἀγάπην καὶ κατέληγεν εἰς τὴν ἔνθεον ἀληθῶς νοουθεσίαν· «Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν» (Λουκ. 6, 36). Ἡ φιλανθρωπία ἀπαλλάττουσα τὸ ὄμμα τῆς διανοίας πάσης λήμης κακίας καὶ καταυγάζουσα αὐτὸ δι' ἀπλέτου φωτὸς θείας ἀγιότητος, διανοίγει πρὸ τοῦ ἀνθρώπου κόσμον ἀγανῇ καὶ θαυμάσιον εὐγενεστάτων συναισθημάτων καὶ πόθων καὶ ἐνεργειῶν, ἅτινα δυσκόλως δυστυχῶς ἐν τῇ κοινῇ ἀνθρωπίνῃ τύρβῃ κατανοοῦνται καὶ προσηκόντως ἐκτιμῶνται καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀγῆρω καὶ ὑπέρλαμπρον καλλονήν. Ἡ φιλανθρωπία σοβαρῶς μελετωμένη ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύναται ἢ νὰ ἀναδιβάσῃ αὐτὸν εἰς σφαίρας ὑπεργηγίνους, θραύουσα τὰ δεσμὰ τοῦ γώρου, εἰς ὕψη αἰθέρια σκέψεων ἱερῶν, ἐλευθέρων πάσης ὕλικῆς ἑλξεως καὶ νάρκης. Οὕτω δὲ ἀναπτερούμενος καὶ ἐξαγνιζόμενος δι' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος ὁρμᾷ μετὰ ἀκατασχέτου πόθου εἰς πᾶσαν

εὐεργεσίαν καὶ βοήθειαν τοῦ πλησίον, καὶ μάλι-
στα τοῦ χρεῖαν ἔχοντος, ὑπὸ οὐδεμιᾶς δεσμευόμε-
νος στενῆς καὶ ἐγωιστικῆς σκέψεως. Ὀλόκληρος
ἡ ἀχανὲς ἀνθρωπότης, ἥ τε παροῦσα καὶ ἡ μέλ-
λουσα, εἶναι τὸ ἔδαφος τῶν ἀγαθοεργιῶν αὐτοῦ,
χωρίς, ἐννοεῖται, νὰ παραγνωρίζῃ καὶ συγχέῃ τοὺς
ἱεροὺς δεσμούς, οὓς πρὸς ἀλλήλους ἔχουσιν οἱ ἄν-
θρωποι. Διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ἔχει τὸ
ἐξαίρετον προσὸν ἡ φιланθρωπία, ὅτι δὲν ἀποπλανᾷ
τὸν ἄνθρωπον εἰς συγκεχυμένους καὶ ἀσαφεῖς θεω-
ρίας περὶ ἀνθρωπότητος, ἀλλ' ἐκάστοτε καθοδηγεῖ
αὐτὸν εἰς τὸ ἀρμόζον καὶ πρέπον. Δὲν στερεῖ τὸν
ἐγγυτέρω διὰ νὰ ὠρελήσῃ τὸν ἀπωτέρω, ἀλλ' ἐκά-
στω ὁρίζεται τὸ ἀρμόζον μερίδιον τῆς ἀγαθοεργίας.

Ἐάν τις ἤθελεν ἐντείνῃ τὴν προσοχὴν εἰς
τὸν ἀνθρώπινον βίον, ἐξερχόμενος τῶν στενῶν ὁ-
ρίων τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου, ἤθελε διακρίνει
δύο κυρίως ἀντίθετα ρεύματα σφοδρῶς πάντοτε
πρὸς ἀλλήλα ἀντιπαλαίοντα καὶ ἀναλόγως τῶν
περιστάσεων πλεῖον ἢ ἔλαττον ἐπικρατοῦντα καὶ
κατισχύοντα. Ὁ ἐγωισμός, ἡ ὑπερβάλλουσα καὶ
ἀποκλειστικὴ πολλάκις ἀγάπη τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ,
ἐξ ἐνός, καὶ ἡ φιλανθρωπία, ἡ ἀδολος καὶ μετὰ
θυσιῶν καὶ αὐταπαρνησίας ἀγάπη τοῦ πλησίον, ἐξ
ἄλλου, διηνεκῶς παλαίουσιν ἐν τε τῷ ἰδιωτικῷ
καὶ τῷ κοινῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων καὶ κατ' ἰδίαν
καὶ κατὰ ὀλομελείας λαμβανομένων. Ὅπου ἐπι-
κρατεῖ ὁ ἐγωισμός, ἐκεῖ στεριεύει καὶ ἀποξηραί-

νεται πᾶσα πηγὴ βοηθείας καὶ ἀγαθοεργίας, ἐκεῖ-
θεν φυγαδεύεται πᾶν εὐγενὲς συναίσθημα καὶ πᾶ-
σα εἰλικρινὴς διάθεσις πρὸς τὸ ἀγαθόν, πάντα δὲ
τὰ τυχόν φαινόμενα ὡς ἀγαθὰ εἶναι κατ'ἐπίφασιν
μόνον καὶ ἄνευ βεβαίας καὶ πραγματικῆς ὑποστά-
σεως. Ὅπου δὲ τοῦναντίον κατισχύει ἡ φιλανθρω-
πία, ἐκεῖ ἀνθοῦσι καὶ ἀκμάζουσι πάντα τὰ ἀγαθὰ,
ἐκεῖ ὁ πλοῦτος τῶν εὐεργεσιῶν διαχέεται καὶ
σκορπίζεται πανταχοῦ, ἐκεῖ ἡ οὐράνιος τοῦ Θεοῦ
βασιλεία εἶναι ὄντως ἐπὶ τῆς γῆς. Δυστυχῶς ὅμως
ἡ κατὰ διαφόρους βαθμοὺς κοινῇ καὶ κατ'ἰδίαν ἐπι-
κράτησις τοῦ ἐγωισμοῦ εἶναι ἡ συνηθεστέρα ἐν τῷ
ἀνθρωπίνῳ βίῳ, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς σημερινούς
καιρούς, ἐν ᾧ ἡ κατίσχυσις τῆς φιλανθρωπίας ἀπο-
βαίνει δυσχερεστάτη, οὔσα σπάνιον ἀναλόγως γά-
ρισμα εὐγενῶν καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν. Ἀλλὰ καὶ
οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἡ μὲν φιλανθρω-
πία εἶναι μᾶλλον φυσικὴ καὶ ἀρμόζουσα εἰς τὸν
κατ'εἰκόνα καὶ καθ'ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθέντα ἄν-
θρωπον, ὁ δὲ ἐγωισμὸς ἐπείσακτόν τι καὶ ἀπὸ πο-
νηρᾶς ἀρχῆς προερχόμενον κακόν. Διὰ ταῦτα δὲ
πάντες οἱ καλῶς περὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων σκε-
πτόμενοι ἄνθρωποι μεγάλως τιμῶσι καὶ παντὶ
τρόπῳ ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ἐφαρμόζουσι τὴν εὐγενῆ
καὶ εὐαίσθητον φιλανθρωπίαν, ἀποστρέφονται δὲ
τὸν σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον ἐγωισμόν. Οὗτος σκο-
τίζει καὶ διαφθείρει καὶ νοῦν καὶ καρδίαν, ἐξαλεί-
φων πᾶν ἔγνος εὐγενείας, ἐκείνη δὲ ἐλευθεροῦσα τὴν

ψυχὴν ἀπὸ τῆς ὀχληρᾶς δουλείας τοῦ σώματος, κουφίζει αὐτὴν καὶ ὑπεραίρει ἀνεπαισθήτως ὑπὲρ τὴν χθαμαλὴν καὶ τυφλὴν ὑλολατρείαν εἰς ὕψος μέγα συναισθημάτων καὶ πράξεων εὐγενῶν. Ἐκείνη ἀναδιβάζει τὸν ἄνθρωπον μέχρι τοῦ θρόνου τοῦ παναγίου Θεοῦ, καὶ οὗτος καταδιβάζει αὐτὸν μέχρι τῶν ἀγρίων καὶ αἰμοχαρῶν θηρίων τῶν ἀλληλοσπαρattoμένων. Καὶ μήπως δὲν σπαράττουσι κατὰ τὸν αὐτὸν ἄγριον τρόπον ἀλλήλους καὶ τοὺς ἄλλους οἱ ἐγωισταί, εἴτε ὡς ἄτομα, εἴτε ἐν ὁλομελείαις συγκροτούμενοι;

Ἡ φιlanθρωπία, ἥτις ἐν τῇ τελείᾳ αὐτῆς ἀναπτύξει ὑπερβαίνει πάντα φραγμὸν χωρίζοντα καὶ διαιροῦντα τὴν ἀνθρωπότητα, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταργῇ τέλεον, ὡς προερέθη, τοὺς διαφόρους ἐπιγείους δεσμούς, οὐσιωδῶς οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰ μὴ ἐξαίρετος εὐαισθησία τῆς καρδίας πρὸς τὴν περιστοιχοῦσαν ἔλλειψιν καὶ δυστυχίαν, εὐσπλαγχνία καὶ ἀγάπη τοῦ πλησίον ἄδολος καὶ ἀνυπόκριτος, ἀπηλλαγμένη πάσης ὀπισθοβούλου καὶ ἐγωιστικῆς βλέψεως, καὶ πάντοτε ἐτοίμη καὶ πρόθυμος εἰς πᾶσαν βοήθειαν καὶ θυσίαν μέχρις αὐταπαρνησίας. Βαίνουσα δὲ πάντοτε συνετῶς καὶ λελογισμένως, ἐπιχέεται ὡς παρήγορον καὶ ἱαματικὸν βάλσαμον εἰς τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας χαινούσας καὶ ἀλγυνούσας πληγὰς τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, καὶ ἐνδυναμοῖ καὶ ἐπιρρωνύει τὸ ἐν τῷ κόσμῳ ἀγαθὸν διὰ παντὸς μέσου καὶ πάσης

θυσία. Ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος φιλόανθρωπος οὐδέποτε παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ συμπαθῇ, μεγάλην αἰσθανόμενος πνευματικὴν ἡδονὴν καὶ ἀγαλλίασιν εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν· πάντοτε θεωρεῖ ἑαυτὸν ὑπόχρεον ἵνα μὴ μόνον συγκινῇται, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων ἐκδηλοῖ καὶ βεβαιοῖ τὴν ἀγάπην, μᾶλλον δὲ ἵνα ικανοποιῇ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀγαθῶν ὁρμῶν καὶ διαθέσεων. Διότι οὐδέποτε ἀγάπη ζῶσα καὶ ἀκμαία περιορίζεται εἰς θεωρίας, ἀλλὰ πάντοτε δι' ἀναλόγων ἔργων τεκμηριοῦται, αἱ δὲ ἀγαθαὶ ὁρμαὶ καὶ διαθέσεις ἀποβαίνουνσι θέλγητρον καὶ τρυφή τοῦ βίου καθ' ὅσον σωματοποιοῦνται καὶ πολλαπλασιάζονται δι' ἀγαθοεργιῶν. Ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος φιλόανθρωπος πάντοτε αἰσθάνεται ἑαυτὸν πρόθυμον καὶ ἑτοιμον εἰς πᾶσαν πρᾶξιν τείνουσαν εἰς βοήθειαν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, πάντοτε τείνει τὴν εὐλογημένην χεῖρα ἁρωγόν, πάντοτε εὐεργετεῖ, καὶ ὅμως πάντοτε παρκαλουθεῖ αὐτὸν ἢ σεμνὴ καὶ ἱερὰ σκιά τῆς μετριοφροσύνης, τῆς συναισθήσεως δῆλα δὴ τῆς ἰδίας ἀνεπαρκειᾶς εἰς πλήρωσιν τοσούτων ἀναγκῶν, καὶ διὰ τοῦτο πάσῃ σπουδῇ ἀποφεύγει πᾶσαν ἐπίδειξιν καὶ δόξαν καὶ πομπήν. Ὁ ἀληθὴς καὶ γνήσιος φιλόανθρωπος ἔχει ὑπερεκχειλῇ τὴν καρδίαν εἰς ἀγαθοεργίας, ἀναλογιζόμενος δὲ τὸ μέγεθος τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν καὶ δυστυχιῶν, ἐννοεῖ ὅτι πολὺ ὑπολείπεται πρὸς τελείαν πλήρωσιν τῶν εὐεργετικῶν αὐτοῦ πόθων καὶ εὐ-

χῶν. Πάσχει καὶ αὐτός, ἀλλὰ κατὰ ὅλως ἀντί-
θετον τρόπον, τὸ πάθημα τοῦ φιλαργύρου καὶ
πλεονέκτου, τοῦ εἰδωλολάτρου τοῦ σημερινοῦ ἀ-
ποστόλου. Ἐκεῖνος ἀνυπομόνως καὶ διηνεκῶς ἐνο-
χλούμενος καὶ στενοχωρούμενος συνάγει εἰς εὐρυ-
νομένας ἀποθήκας ἀχρηστίας τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ
οὗτος ἀρειδῶς σκορπίζει καὶ παρέχει εἰς τοὺς χρεῖαν
ἔχοντας τὰ μετὰ κόπων καὶ ἰδρώτων συναγόμενα
ἀγαθὰ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ κό-
σμῳ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ φθόνου ἢ αἵγλη τῆς ἀθα-
νασίας περιστέφει αὐτὸν εἰς γενεὰς γενεῶν, παρὰ
πάντων δ' εὐλογούμενος, πάντας ἐν σιγῇ προκα-
λεῖται πρὸς μίμησιν. «Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς
πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος».

Μία ἐκ τῶν μᾶλλον συγκινητικῶν καὶ μετὰ
ψυχολογικῆς λεπτότητος ἐκτεθειμένων παραβολῶν
τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου ἀνθρώ-
που, ὅστις καταβαίνων ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερι-
χὼ ἐνέπεσεν εἰς ληστὰς καὶ πολλὰ παρ' αὐτῶν
παθὼν εὐρέθη πρὸ τοῦ χεῖλους τοῦ τάφου. Δύο ἄν-
θρωποι ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν ὑποχρεούμε-
νοι νὰ ἀτκῶσι μᾶλλον τὴν φιланθρωπίαν, κατα-
λείπουσιν αὐτὸν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου πνέοντα
τὰ λοιπθια ἄνευ οὐδεμιᾶς, οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης
βοηθείας. Ἐκεῖνος δέ, ὅστις ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς
αὐτοῦ καὶ τῆς κοινῆς περιφρονήσεως ἐθεωρεῖτο
ὅλως ἀναρμόδιος εἰς ἐναρέτους πράξεις, ὁ Σαμα-

ρείτης, θυσιάζει τὰ πάντα, καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν, πρὸς βοήθειαν τοῦ κινδυνεύοντος ἀδελφοῦ. Τὰ πάντα δὲ πράττει ὡς ἐπιβαλλομένην ὀφειλὴν καὶ ἀπαράβατον καθῆκον· δὲν ἀρκεῖται δὲ εἰς μόνον ὅσα ἐν τῷ παρόντι πράττει, ἀλλ' ὑποβάλλει ἑαυτὸν καὶ εἰς μελλούσας θυσίας καὶ ὑποχρεώσεις, καὶ οὕτω σώζει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπὸ βεβαίου θανάτου. Ἴδου ἐν σκιαγραφίᾳ μικρᾷ ὁ χαρακτήρ τοῦ γνησίου καὶ ἀληθοῦς φιλανθρώπου, αὐταπάρνησις καὶ θυσία ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος ἀδελφοῦ.

Τοιοῦτος γνήσιος καὶ ἀληθὴς καὶ εἰς ὕψιστον βαθμὸν τέλειος φιλόανθρωπος ἦτο ὁ ἀοίδιμος Στέφανος Ζαφειρόπουλος, οὗτινος τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν παράδειγμα προβάλλεται εἰς πάντας πρὸς μίμησιν. Ἡ φιλανθρωπία ἦτο ἐνσεσχαρκωμένη εἰς αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ εὐρύτητι αὐτῆς καὶ τελειότητι· διότι ὁλόκληρος αὐτοῦ ὁ βίος, ὁ μακρὸς καὶ πολυάσχολος, οὐσιωδῶς οὐδὲν ἄλλο ἦτο εἰ μὴ συνεχῆς εὐεργεσία καὶ φιλανθρωπία. Διότι ποῖον ἄλλο ἦτο τὸ κύριον κέντρον καὶ ἐλατήριον τῶν τοσούτων ἀόκνων μόχθων καὶ ἐνεργειῶν αὐτοῦ παρὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἰδίων ἀγαθῶν καὶ δυνάμεων πρὸς ὄφελος τῶν ἄλλων, πρὸς ὄφελος τῆς πασχούσης καὶ ἐνδεοῦς ἀνθρωπότητος; Λίαν μακρὸν καὶ λίαν δυσχερὲς θὰ ἦτο ἐὰν ἀπεπειρατό τις ν' ἀπαριθμήσῃ ἀκριβῶς καὶ περιγράψῃ τὰς γνωστὰς μόνον ἐκείνου ἀγαθοεργίας πρὸς τε τοὺς οἰ-



κείους καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς καὶ πρὸς τοὺς εὕρισκομένους ἐν τῷ εὐρυτέρῳ κύκλῳ τῆς ἀνθρωπότητος· διότι πρὸς πάντας προσεῖχε καὶ ἀναλόγως παρεῖγεν εἰς αὐτοὺς τὰς βοηθείας. Καὶ ὅμως ὅποσον πολυχρημότερά ἐῖναι αἱ λανθάνουσαι αὐτοῦ ἀγαθοεργίαι! Διότι παροιμιώδης ἦτο ἡ ὑπερβάλλουσα καὶ διδασκτικωτάτη τοῦ ἀριδείμου ἀνδρὸς μετριοφροσύνη, ἣν ἠνώγλουν καὶ αὐταὶ αἱ δίκαιαι καὶ ἔλλογοι τιμαί, αἳ τε κατ' ἰδίαν καὶ αἱ παρὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν. Ἐζήτει νὰ μένη τέλεον, εἰ δυνατόν, ἄγνωστος καὶ ἀφανὴς ὡς πρὸς τὸν ἀμύθητον πλοῦτον τῶν παντοίων ἀγαθοεργιῶν αὐτοῦ. Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ ἐσχάτη μετριοφροσύνη καὶ ταπείνωσις ἔτι μᾶλλον κατηγλάιζε τὰς φιλανθρώπους καὶ γενναίας καὶ συνετὰς αὐτοῦ πράξεις, καὶ οὕτως ἐγένετο ἔτι μᾶλλον καύχημα καὶ δόξα τοῦ Γένους καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Μέγιστον δ' εὐτύχημα τοῦ βίου καὶ μάλιστα τῆς φιλανθρώπου αὐτοῦ δράσεως ὑπῆρξεν ὁ στενὸς συγγενικὸς δεσμὸς μετὰ τοῦ πλουσιωτάτου καὶ ἀφειδεστάτου ἐκείνου ἐν εὐεργεσίαις ὁμογενοῦς, οὗτινος τὸ ὄνομα εὐλογοῦμενον φέρεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, καθὼς καὶ ἡ συμβίωσις μετὰ τῆς ἀρίστης συντρόφου τοῦ βίου αὐτοῦ τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν εὐγενῶν καὶ φιλανθρώπων διαθέσεων πάντοτε ἐμπνεομένης.

Ἰδίᾳ δὲ ὁ ἀριδείμος ἔστρεψε τὴν προσοχὴν καὶ ἐνδελεχῇ ἐπεδείκνυε φροντίδα καὶ μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἀρμοδίας παιδεύσεως τῶν νεωτέρων γε-

νεῶν τοῦ Γένους ἡμῶν, μηδαμῶς καὶ ἐν τῷ καλ-
 λίστῳ τούτῳ τῆς φιланθρωπίας μέρει καταλιπὼν
 ἀπαράτμητον τὴν παιδείαν καὶ ἄλλων λαῶν.
 Γινώσκων δὲ κάλλιστα ὅτι τὸ τηλαυγὲς καὶ αἰ-
 γλῆεν τῆς παιδείας φῶς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο μορφοῖ
 καὶ ἀναπτύσσει τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν,
 χρησιμεύει δὲ ὡς ἀσφαλῆς καὶ ἀδιάσειστος βᾶσις
 πάσης ὑγιοῦς προόδου καὶ ἀκμῆς καὶ ἐπὶ μέρους
 ἀνθρώπων καὶ ὁλοκλήρων λαῶν καὶ κοινωνιῶν,
 οὐδενὸς ἐφείδετο, καὶ πάντοτε ἀφειδῶς τὸν ἑαυτοῦ
 πλοῦτον προέχεν εἰς βοήθειαν καὶ συντήρησιν ἐκ-
 παιδευτηρίων. Τῆς μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πα-
 τριρχικῆς κεντρικῆς ἱερατικῆς Σχολῆς ἐγένετο
 μέγιστος εὐεργέτης καὶ πρόμαχος, ἀπασῶν δὲ τῶν
 ἐν τῇ Βασιλίδι ταύτῃ τῶν πόλεων καὶ πολλαχοῦ
 ἄλλοθι ἡμετέρων Σχολῶν γενναῖος ἄρωγός καὶ
 συναντιλήπτωρ. Τὴν δὲ συνετὴν καὶ μεμετρημέ-
 νην ὑπὲρ τῆς παιδείας τοῦ ἡμετέρου Γένους πρό-
 νοιαν αὐτοῦ δὲν περιώρισεν εἰς τὰ στενὰ τοῦ ἐπὶ
 γῆς αὐτοῦ βίου ὅρια, ἀλλ' ἐπεξέτεινε καὶ παρέ-
 τεινεν ἀσφαλῶς εἰς χρόνους μακροὺς διὰ κληρο-
 δοτήματος γενναιοτάτου καὶ εὐεργετικωτάτου, ὡς
 πάντες γινώσκομεν. Κάλλιστον δὲ καὶ ζηλωτὸν
 καὶ ἐν τούτῳ παράδειγμα ἐγένετο εἰς πάντας ἐκεί-
 νους τοὺς φιλογενεῖς καὶ μεγαλόφρονας ἄνδρας,
 ὅσοι ἀθόρυβον καὶ ἄνευ ἐπιδείξεων καὶ πομπῶν
 ἐπιζητοῦσι τὴν ἀποτελεσματικὴν εὐεργεσίαν τοῦ
 ἔθνους αὐτῶν. Δὲν θὰ παρέλθῃ δὲ πολὺς χρόνος



καὶ ἅπαντες καλῶς θὰ διακρίνωμεν ἐν τῷ κληροδοτήματι τούτῳ εὐεργεσίαν ὁσημέραι αὖξουσιν καὶ εὐρυνομένην καὶ ἐξασφαλίζουσιν ἡμῖν τὸ πολυτιμότεον καὶ ἱερώτατον χρῆμα τῆς κοινῆς καὶ πανδήμου παιδείσεως.

Ἰδιαιτέραν δὲ στοργήν, ὥς πάντες γνωρίζομεν, ἔδειξεν ὁ ἀοίδιμος εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πολυαρίθμου Ἑλληνικῆς Κοινότητος τοῦ Γαλατᾶ, τὰς ἀπαρχὰς τῶν μεγάλων αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν κοινοτικῶν σχολείων εὐεργεσιῶν προσενεγκῶν εἰς αὐτά. Διὰ ταῦτα δὲ καὶ ἡ Κοινότης αὕτη ἀγήρω καὶ ἀκμαίαν τρέφει πάντοτε εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν μέγαν αὐτῆς εὐεργέτην, καὶ μάλιστα αἱ ἐκπαιδευόμεναι νεώτεραι γενεαί. Ἰδοὺ παιδία ἀγνὰ καὶ ἄθῳα πληροῦσι τὸν ἱερὸν τοῦτον χῶρον, φόρον αἰδίου εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς τελοῦντα πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις οὕτω πατρικῶς καὶ φιλοστοργῶς ὑπὲρ αὐτῶν προύνοησε. Τὰ παιδία ταῦτα εἶναι τὸ κάλλιστον καὶ χρυσῶν ἐλπίδων μεστὸν καύχημα τῆς ἡμετέρας Κοινότητος τοῦ Γαλατᾶ, εἰς αὐτά ἐπαναπαύεται τὸ μέλλον τῆς Κοινότητος ταύτης, τὸ δὲ αἷσιον αὐτῶν τούτων μέλλον ἀναντιρρήτως ἐπαναπαύεται εἰς τὴν ὑγιᾶ αὐτῶν παιδείσιν. Ὑπὲρ ταύτης γενναίως ὁ ἀοίδιμος Στέφανος Ζαφειρόπουλος συνέδραμε καὶ συντρέχει, ὑπὲρ ταύτης καὶ ἡμεῖς προθύμως πᾶσαν πρέπει νὰ καταβάλλωμεν πάντοτε προσπάθειαν καὶ θυσίαν. Ναί· ὅς εἴμεθα ὑπερβέβαιοι, ὅτι ἡ τῶν κοινῶν πρόοδος καὶ ἀκμὴ ἀπαιτεῖ κοινὴν συνεργασίαν

καὶ θυσίαν, οὐδεὶς δὲ δικαιούται ν' ἀποφύγῃ τὸ ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτόν, προφασιζόμενος ὅτι αἱ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν δωρεαὶ καὶ βοήθεια ἀναπληροῦσι τὸ κενόν. Ὅχι· ἕκαστος ὀφείλει ἀναλόγως τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων νὰ συνεισφέρῃ καὶ καταβάλλῃ τὸν ἴδιον ὀβολόν καὶ εἰς πᾶσαν μὲν ἄλλην κοινὴν συνεργασίαν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν συντήρησιν καὶ πρόοδον τῶν ἐκπαιδευτηρίων. Οὕτως ἐγίνετο πάντοτε, καὶ οὕτω θὰ γίνηται καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἡμεῖς λοιπὸν καὶ εἰς τὸ ἴδιον κοινὸν καλὸν ἀποβλέποντες, καὶ τὴν μακαρίαν ἐκείνου ψυχὴν ἀρρήτως εὐφραίνοντες, ὥς πράττωμεν πᾶν τὸ ὀφειλόμενον καὶ ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν πρὸς πρόοδον καὶ ἀκμὴν τῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐκείνου προστασίαν καὶ στοργὴν διχτελούντων σχολείων τῆς Κοινότητος ἡμῶν.

Καὶ ἤδη ἐπιστέψωμεν τὸν λόγον δι' εὐχῆς ἐκ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδίου ἀνδρός, ὑπὲρ οὗ καὶ ἡ ἀναίμακτος θυσία σήμερον ἐν τῷ ναῷ τούτῳ τελεῖται, καὶ ἐπιμνημόσυνος τελετὴ ταύτην θὰ ἐπισφραγίσῃ.

Τοῦ ἀοιδίου μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινοτητος τοῦ Γαλατᾶ καὶ τῶν σχολείων αὐτῆς αἰωνία καὶ ἀγήρως ἔστω ἡ μνήμη!

Τοῦ ἀοιδίου μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους αἰωνία καὶ ἀγήρως ἔστω ἡ μνήμη!

Τοῦ αἰοδίου μεγάλου Φιλανθρώπου Στεφά-
νου Ζαφειροπούλου ἔστω εὐλογητὸν καὶ αἰνούμενον
τὸ ὄνομα εἰς γενεάς γενεῶν !

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



007000174251





